

kan gives ekstraordinært Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Dette Forslag har været gældende Lov flere Gange, men først i de sidste Aar er denne Bestemmelse bleven benyttet, dog ikke i meget stor Grad, idet København har givet 50,000 Kr., Fredericia 2,600 Kr., Aarhus 10,000 Kr. og Gentofte 1,000 Kr. Dette er den eneste Virkning af denne Lovs § 1, 1ste Stykke. Ogsaa de øvrige Bestemmelser undrer det mig i allerhøjeste Grad, at den højtærede Minister vil anbefale dette Ting at vedtage. Thi den højtærede Minister har nede i det andet Ting sagt, at selv om Bestemmelsen om Tilskud til Hjelpekasser ikke indsættes ved Lov, kunne Kasserne spørge Indenrigsministeren, og Indenrigsministeren vil jo sjældent sige Nej. Efter at den højtærede Indenrigsminister har overlevet den 15. Marts, er der sikkert ikke Tale om andet, end at den højtærede Minister ogsaa vil sidde til April næste Aar, og saa vil det med andre Ord sige, at denne Bestemmelse kan den højtærede Minister udmærket godt undvære, saa at han ikke i ringeste Grad behøver Lovgivningsmagtens Medvirken for at give Tilladelse til større Tilskud til Hjelpekasserne. — Med Hensyn til den næste Bestemmelse om, at Statskassen skal refundere en Del af de Udgifter, som fremkomme ved fortsat Hjælp, har den højtærede Minister ogsaa trøstet Folketinget med, at selv om det ikke blev ophøjet til Lov, havde den højtærede Minister det fuldt ud i sin Magt ved en Efterbevilling at søge disse Beløb bevilgede, og Lovgivningsmagten var moralsk forpligtet til at bevilge dem. Men saa forekommer det mig, at Lovforslaget ikke er særlig paatrængende, og at det i den Form, hvori det foreligger, nærmest er overflødig. Hvorvidt imidlertid en kommende Udvalgsbehandling kan bringe noget ud af dette Forslag, skal jeg i Øjeblikket ikke udtale mig nærmere om. Jeg erkender, at det offentlige under ekstraordinære Forhold kan have en Pligt til at yde Hjælp, men som Højremænd hævder jeg Princippet: Hjælp til Selvhjælp, og det forekommer mig, at ligesom man ved den ordinære Arbejdsløshed har hyldet og gennemført dette Princip, saaledes burde man ogsaa kunne finde en eller anden Form, hvori man gennemførte det ved den ekstraordinære Arbejdsløshed. I hvert Fald forekommer det mig, at ved den ekstraordinære Arbejdsløshed burde og maatte Fagforeningerne træde hjælpende til. Jeg ønsker ikke i Almindelighed Fagforeningerne

indblandede i Arbejdsløshedsspørgsmaalet, jeg ønsker dem holdte udenfor, men i det Tilfælde, at der er ekstraordinær Arbejdsløshed, og Fagforeningerne ligge med en efter Sigende betydelig Formue — den Formue, der ligger i disse Fagforeninger, er de nødlidende Arbejderes eneste Ejendom, thi det er jo dog deres Ejendom, det er noget, de have indbetalt, og det er det eneste, de ejer — i saadanne Tilfælde burde Hjælp til Selvhjælps-Instituttet udstrækkes saaledes, at Selvhjælpen afløses gennem Bidrag fra Fagforeningernes Side. Thi jeg tror dog — og den Anskuelse trænger vist ogsaa mere og mere igennem — at Hjælp til Selvhjælps-Institutionen bør afløse alt, hvad der hedder Almissesystemet. Den maa gøre det ikke blot, fordi Almissesystemet økonomisk set er dyrere, men ogsaa fordi Sociallovgivningen ikke blot har den Opgave at afhjælpe Nød, men ogsaa den Opgave at virke opdragende, at lære Individet gennem den Hjælp, der rækkes ham, at, naar han selv vil gøre noget for at fri sig for Nød og Elendighed, kan han gøre Regning paa en Støtte fra det offentlige Side og paa at blive hjulpen frem. Det virker opdragende paa Individet, medens det rene Almissesystem virker i modsat Retning, og navnlig det for vidt gennemførte Almissesystem, som ikke, paa Grund af, at det har hersket under ekstraordinære Forhold, bør udstrækkes til at gælde i Tider, hvor man ikke kan tale om, at Forholdene ere saa ekstraordinære som for nogle Aar siden. Jeg vil derfor hævde, at man bør og maa kunne finde med Hensyn til den fortsatte Hjælp Regler, der ikke bryde Grundprincippet i den gældende Lov om Arbejdsløshedskasserne. Disse midlertidige Love bør afløses af faste Regler, og skulle vi endelig i den Tid, der er tilbage til 1912, have midlertidige Love, bør de hvile paa den gældende Lovgivnings Hovedprincip: Princippet Hjælp til Selvhjælp.

Broberg: De foreliggende Lovforslag vedrørende den herskende Arbejdsløshed ere jo gamle Kendinger fra foregaaende Aar, saa man kunde jo næsten synes, at Udtrykket ekstraordinær Arbejdsløshed kunde afløses af et andet, nemlig stedsevarende eller permanent Arbejdsløshed. Lad os haabe for Samfundet, at det ikke bliver nødvendigt. At der virkelig hersker Arbejdsløshed i stor Maalestok, har jeg daglig Lejlighed til at erfare, idet jeg i en af de største Bedrifter her i Byen Dag efter Dag og Uge efter Uge nu i Vinter